

Çocuklara karşı nafaka mükellefiyetine uygulanacak Kanuna dair Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 17 . 9 . 1971 - Sayı : 13959)

No.
1482

Kabul tarihi
9 . 9 . 1971

MADDE 1. — 24 Ekim 1956 tarihinde La Haye'ye akdedilen ve 10 Haziran 1970 tarihinde imzalanmış bulunan «Çocuklara karşı nafaka mükellefiyetine uygulanacak kanuna dair Sözleşme» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

ÇOCUKLARA KARŞI NAFKA MÜKELLEFİYETİNE UYGULANACAK KANUNA DAİR SÖZLEŞME

İşbu sözleşmeyi imza eden devletler :

Çocuklara karşı nafaka mükellefiyetine uygulanacak kanun hakkında müşterek hükümler vaz' etmek arzusuyla bu mevzuda bir sözleşme akdine karar vermişler ve aşağıdaki hükümler üzerinde mutabakata varmışlardır.

MADDE : 1

Çocuğun kimden ve ne nisbetle nafaka talebedeceğini, çocuğun mütat meskeninin bulunduğu yer kanunu tesbit eder.

Çocuğun mütat meskeninin değişmesi halinde, bu değişimin vukuundan itibaren yeni mütat meskenin bulunduğu yer kanunu tatbik olunacaktır.

Bahis konusu kanun, nafaka dâvasının kimin tarafından açılabileceği ve dâva açma süresi hususlarını da düzenler.

«Çocuk» tâbirinden, bu sözleşme mucibince, nesebi sahih, nesebi gayrisahih veya evlât edilmiş, evli olmayan ve 21 yaşını doldurmamış bütün çocuklar anlaşılır.

MADDE : 2

Birinci madde hükümleri dışında, Âkîd Devletlerden herbiri aşağıdaki hallerde kendi kanununun kabili tatbik olduğunu ilân edebilir.

- Müracaat bu devletin bir merciine yapılmışsa,
- Kendisinden nafaka istenen ve çocuk bu Devlet vatandaşı ise,
- Kendisinden nafaka istenilen şahsın mütat meskeni bu Devlette bulunmakta ise,

MADDE : 3

Yukardaki hükümlerin aksine olarak, çocuğun mütat meskeninin bulunduğu mahal kanununun, çocuğa nafaka konusunda her hangi bir hak tanınmaması halinde, müracaat edilen makamın uyumsuzlukla ilgili millî mevzuatının gösterdiği kanun uygulanır.

MADDE : 4

Bu sözleşme ile uygulanacağı beyan edilen kanun, aneak tatbikatının müracaat edilen makamın bağlı bulunduğu Devletin kamu düzeni ile açıkça kabili telif olmaması halinde bertaraf edilebilir.

MADDE : 5

İşbu sözleşme civar hısımları arasındaki nafaka ile ilgili münasebetlere uygulanmaz.

Bu sözleşme, sadece nafaka mükellefiyetleri ile ilgili kanun ihtilâflarını halleder. İşbu sözleşmenin tatbikatı sonucu alınmış olan kararlar, nesebe ve alacaklı ile borçlu arasındaki ailevi münasebetlere mütaallik olmayacaktır.

MADDE : 6

İşbu sözleşme sadece, birinci maddede zikredilen kanunun, Âkid Taraflardan birinin kanunu olması hallerinde uygulanır.

MADDE : 7

İşbu sözleşme La Haye Devletler Hususi Hukuku Konferansının 8 nci oturumunda temsil edilen ülkelerin imzasına açıktır.

Sözleşme tasdik edilecek ve tasdik belgeleri Holanda Dışişleri Bakanlığına tevdi olunacaktır.

Tevdi olunan her tasdik belgesi için bir zabıt tanzim edilecek ve bu zaptın tasdikli bir örneği diplomatik bir yolla sözleşmeyi imzalayan devletlere gönderilecektir.

MADDE : 8

İşbu sözleşme, 7 nci maddenin 2 nci fıkrasında öngörülen, 4 ncu tasdik belgesinin tevdiini takibeden 60 nci gün yürürlüğe girecektir.

Bilâhara tasdik eden her Devlet için sözleşme, tasdik belgesinin tevdi tarihini takibeden 60 nci gün yürürlüğe girecektir.

MADDE : 9

İşbu sözleşme Âkid Devletlerin anavatan topraklarına bihakkın uygulanır.

Bir Âkid Devlet, bu sözleşmenin diğer bütün denizaşırı topraklarında veya milletlerarası kendisi tarafından tedvir edilen diğer mümasil denizaşırı topraklarda da yürürlüğe girmesini arzu ederse, bu husustaki niyetini bir belge ile Holanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edecektir. Mezkûr bakanlık da, her Âkid Devlete diplomatik yolla bu tebligatın tasdikli bir örneğini gönderecektir.

Sözleşme, 6 ay içinde bu tebliğe itiraz etmemiş olan devletler ile Milletlerarası münasebetleri bahis konusu devlet tarafından tedvir olunup kendileri için tebligat yapılmış olan denizaşırı toprak veya toprak için yürürlüğe girecektir.

MADDE : 10

Konferansın 8 nci oturumunda temsil edilmemiş olan bu devlet, Holânda Hükümeti tarafından katılmaya dair bildirim yapıldığı tarihten itibaren 6 aylık bir müddet için sözleşmeyi tasdik etmiş olan bir veya daha fazla devlet itiraz etmedikçe işbu sözleşmeye katılabilir. Katılma 7 nci maddenin 2 nci bendinde öngörülen usule tevfikân tahakkuk eder.

MADDE : 11

Her Âkîd Devlet işbu sözleşmeyi imzalar, tasdik eder veya ona katılırken bunun evlât edinilen çocuklara uygulanmama hakkını mahfuz tutabilir.

MADDE : 12

İşbu sözleşme, sözleşmenin 8 nci maddesinin 1 nci bendinde belirtilen tarihten itibaren 5 yıl müddetle muteber olacaktır.

Bu müddet, anlaşmayı sonradan tasdik eden veya katılan ülkeler için de aynı tarihten itibaren işliyecektir.

Feshi ihbar edilmedikçe sözleşme kendiliğinden 5 yılda bir yenilenecektir.

Fesih, müddetin bitiminden en aşağı altı ay evvel Holânda Dışişleri Bakanlığına ihbar edilecek ve bakanlık da keyfiyetten diğer bütün Âkîd Devletlere bilgi verecektir.

Feshi ihbar, denizaşırı topraklara veya 9 ncu maddenin 2 nci bendi uyarınca yapılan tebliğde belirtilen bazı denizaşırı topraklara inhisar edebilir.

Feshi ihbar, ancak onu tebliğ eden devlete karşı hüküm ifade edecektir. Sözleşme diğer Âkîd Devletler için yürürlükte kalacaktır.

Bunu teyiden aşağıda imzaları mevcudolup bu hususta kendilerine mahsus salâhiyet verilmiş kimseler işbu sözleşmeyi imzalamışlardır.

La Haye'de, 24 Ekim 1956 da, Holânda Hükümeti arşivine tevdi edilmek üzere tek nüsha olarak tanzim edilmiş olup, tasdikli bir örneği diplomatik yolla La Haye Devletler Hususi Hukuku Konferansının 8 nci oturumunda temsil edilmiş olan devletlerin her birine olduğu gibi sonradan katılan devletlere de gönderilecektir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
9	19	166	65	76	397
13	105	629	66	93	154
14	111	166:167	67	111	97:98,142,147:149
	112	190,221,251:254	112		167,177,213:214

I - Gerekçeli 324 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 111 nci Birleşimine, 1627 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 111 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Adalet ve Dışişleri, Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/380